

DANSK DUNDER

Plutselig hoppet jeg i stolen og øynene blunket hardt. Lyden nærmest eksploderte ut av høyttalerne, og jeg grep resolutt fjernkontrollen for å stille volumet. Høyere selvsagt. Dette måtte jeg jo ha mer av.

Tekst: [Roy Ervin Solstad](#) Foto: Roy Ervin Solstad og Dali

I 2023 er det 40 år siden Danish Audiophile Loudspeaker Industries ble grunnlagt av Peter Lyngdorf. Siden er det som i utgangspunktet var hus-høyttalerne til Hifiklubben spredt seg til alle verdenshjørner, og Dali selges nå i mer enn 70 land. Selskapet er først og fremst kjent som en produsent av prisgunstige høyttalere, men lanserte i 2022 de enorme Dali Kore som er danskenes angrep på ultra-highend-tronen. Med en pris på 80.000 euro, koster de omtrent fem ganger så mye som Dali sine nestdyreste høyttalere.

Optikon mk2

Dali sin Optikon mk2-serie er den tredje i rekken om man begynner fra bunn prismessig. Da kommer først Spektor-serien, deretter Oberon, Opticon mk2, Rubicon og Epicon.

Den billigste Optikon mk2-høyttaleren, Optikon 1 koster snaut 9400 kroner, mens den største Optikon 8 mk2 gir deg fire kroner igjen om du legger 37.000 kroner på bordet.

I hele serien finnes to stativhøyttalere, en senterhøyttaler, en vegghøyttaler og to gulvstående høyttalermodeller. Skal du ha et hjemmekino-system, finnes det også en pakke bestående av et par Optikon 6 mk2, et par Optikon 1 mk2, senterhøyttaleren Opticon Vocal mk2 og subwooferen Sub E-12F. Den pakka sparer deg for noen tusenlapper sammenlignet med om du kjøpte de ulike høyttalerne separat.

Felles for mk2-serien er at elementene har fått nye membraner og nytt og bedre oppheng til elementene. I tillegg har soft-domediskanten blitt oppgradert, slik at den nå ligner mer på den som sitter i den bedre Rubicon-serien. Størrelsen er også økt fra 28 til 29 mm i diameter. Faktisk er den nå like stor som domediskanten som sitter i Epicon-serien. Med Optikon mk2-serien så lages også både diskanten og bass/mellomtone-element på Dalis egen fabrikk i Danmark. Serien har også

Dali sin patenterte SMC-teknologi som handler om å erstatte en del av metallet i wooferne sitt magnetsystem med en spesiell jernpulverblending. Det gir opptil 20 desibel lavere harmonisk forvrengning i mellomtonen, har Dali sine ingeniører målt.

Selve platen som diskantelementene sitter i, er også blitt forbedret fra første generasjon Opticon-høyttalere. Nå er den i ett helt stykke aluminium som er tykkere enn hos forgjengeren. Det reduserer vibrasjoner, siden platen er stivere.

Opticon 6 mk2

6'eren i Opticon-serien er den nest største gulvstående høyttaleren. Dali kaller den en 2,5,5-veis høyttaler, og med mindre man snakker flytende Dalisk, så trengs det nok en forklaring på det.

En toveis høyttaler deler lydfrekvensene i to, og har to elementer som spiller hver sine deler av lyden. Det er en diskant som spiller de lyseste tonene, mens et kombinert bass- og mellomtone-element spiller de dypeste tonene.

En treveis høyttaler har gjerne et separat element som smiller mellomtone i tillegg til et diskant- og et basselement.

Det finnes imidlertid høyttalere som har flere elementer som spiller de samme frekvensene, og noen som spiller deler av de samme frekvensene.

En 2,5-veis-høyttaler har gjerne tre elementer; et diskant-element, et kombinert bass- og mellomtone-element og et dedikert bass-element.

Tanken med et slikt oppsett av elementer i en høyttaler er at du får et element som dekker de lyseste tonene, så et element som alene dekker det aller meste av den lyden vi hører, men så får høyttaleren også et ekstra element for å hjelpe til i bassområdet. I Dali Opticon 6 mk2 sitt tilfelle betyr det at den ekstra bassen hjelper til helt fra 800 hertz og nedover, mens det kombinerte bass- og mellomtone-elementet ikke lar diskanten overta før ved 2,2kHz.

Årsaken til at Dali kaller Opticon 6 mk2 en 2,5,5-veis, er at høyttaleren gjør akkurat det samme også i diskanten. Den har en domediskant som spiller hele veien oppover fra 2,2kHz, men fra 14kHz får den i tillegg hjelp av en bånddiskant som da fungerer som en superdiskant. Derav 2,5,5-betegnelsen.

De to wooferne (altså bass- og bass/mellomtone-elementene) er hver på 6,5 tommer i diameter, og på papiret skal de spille bass ned til 49 hertz. Hvordan og ikke minst hvor de har kommet fram til det tallet, er jeg litt usikker på, for i mitt rom hadde jeg bass til langt ned på 20-tallet, og jeg synes ikke det var noen merkbar avrulling før langt under 40 hertz. Det kan ha noe med rommet mitt å gjøre, selvsagt.

Selve kabinettet virker solid nok med sine drøye 20 kilo. Den mattsvarte frontbaffelen er kanskje ingen visuell killer når resten av høyttalerne er i

Tobacco Oak. Med Black Ash er hele høyttaleren svart, så da merkes det ikke like godt, men tross navn som skulle tyde på både ask og eik, så er ikke dette ekte trefiner, men vinyl. Det skal riktignok ligne på treverk, og det gjør det på avstand. Det er dessverre litt mer «plastic fantastic» å ta på det «treverket» siden det er lagt inn ujevnheter som man sjelden finner på høyttalere med ekte trefiner. Kjøper du høyttalerne i satin hvit spiller det mindre rolle. Da er overflaten helt glatt og mesteparten av fronten er også hvit. Det ser mer elegant ut.

Det er to bassrefleksåpninger på baksiden, og det er også mulighet for å kjøre bi-amping eller bi-wiring av høyttalerne, siden det er to sett med høyttalerterminaler på hver høyttaler. Jeg synes også det er bra at høyttalerne sine føtter stikker litt ut på sidene av høyttalerne. Det gjør de mer stabile, og de små gummiputene under beina er etter min mening langt å foretrekke framfor spikes (som de for øvrig også leveres med). Myk avkobling reduserer vibrasjon til og fra gulvet, mens vanlige spikes ikke gjør det.

Høytalerne kan gjerne plasseres så nærme som fra 10 centimeter fra veggen bak seg, men det anbefales minst 75 cm fra sideveggene. Dali anbefaler at høytalerne ikke skal vinkles mot lytteposisjon.

Lyden

Jeg regner meg vanligvis som en fordomsfri fyr, men jeg må innrømme at jeg ble tatt på senga av lyden fra Opticon 6 mk2. Jeg hadde nemlig innbilt meg at dette ville være høytalere som spilte flott, men kanskje uten å utmerke seg på noe spesielt område. Med flott bass, fin mellomtone og luftig diskant, med akkurat passe bra dynamikk. Høytalere det var umulig å mislike, men kanskje også nesten umulig å elske dypt og inderlig.

Milde himmel så feil det er mulig å ta. Jeg sier det med en gang: Jeg elsker disse høytalerne. Selv om de ikke er helt perfekte, så har de en helt eksplosiv dynamikk som jeg sjelden hører andre steder enn med hornhøytalere.

“King Kastchei’s Infernal Dance” fremført av Texas Christian University Symphony Orchestra eksploderte ut av høytalerne. Jeg formerlig hoppet i stolen og blunket i forfjamselsen. I alle dager, rakk jeg å tenke før jeg skrudde volumet enda høyere. Dette måtte jeg bare ha mer av, og uansett hva slags musikk jeg spilte, så var det superdynamisk. Sing, Sang, Sung med Gordon Goodwin’s Big Phat Band var en ren storbandsfest, og rytmene på Butterfly med Jason Mraz gjorde at jeg fikk lyst å danse på stuegulvet. Makan. Jaggu godt de to eldste ungene har flytta ut og den yngste var på fest, mens kona satt i en annen etasje. Hva ville de tro?

Nå skal det sies at selv om bassen gikk forbausende dypt, så mangler det litt på dybden. Dette er ikke helt fullfrekvent, selv om det rista godt i veggene på Paula Cole sin låt Tiger. Helt stramt var det heller ikke nedover, men det var heller ikke ullent. Litt mykt, men ikke verre enn at jeg personlig lever godt med det. Jeg vil likevel tro at om du spiller mye basstung musikk, så kan du gjøre andre vurderinger enn meg.

Oppover var det nydelig, og gode stemmeopptak fikk hårene til å reise seg. Det er såpass detaljert spesielt i mellomtonen at det er lett å skille ulike instrumenter og stemmer. Mrs. Hemingway med Mary Chapin Carpenter og Trooze fra Helge Lien Trio sin plate Hello Troll var pur magi.

Klangmessig er høytalerne et lite hakk på den mørke siden, men selv med mine Accuphase-forsterkere tilkoblet ble det aldri for mye av det gode. Jeg synes også diskanten oppover var veldig bra.

50k-anlegget

Hvor bra stereoanlegg kan man få for 50.000 kroner? Det lurte vi i Stereopluss også på. Derfor har vi utfordret importører og forhandlere i Norge til å sette sammen det beste de har til maksimalt 50.000 kroner. Det skal inkludere både kabler og eventuelt høytalerstativer.

Dette nummerets anlegg kommer fra Hifiklubben.

På den måten at jeg aldri hørte noe til den, annet enn at den bare var med hele veien oppover. Det var mer enn nok luft som bånddiskanter er bedre på enn domediskanter, og samtidig den presisjonen som domediskanter etter min erfaring er bedre på enn bånddiskanter. Nok en gang virker det som om Dali har klart å få det beste ut av begge teknologier med sin to-diskant-løsning. På Opticon 6 mk2 fungerer det ypperlig.

Det gjør for øvrig også gjengivelsen av holografi. Med høyttalerne vendt mot lytteposisjon (jeg måtte prøve), så var lydbildet veldig fokusert, men litt trangt. Stilt opp etter Dali sine anbefalinger, så beholdt jeg faktisk fokuset, men lydbildet ble mye bredere. Samtidig med god størrelse var presisjonen også veldig bra. Det var lett å plassere musikere og sangere i lydbildet både i dybde og bredde, akkurat slik jeg liker det.

Det eneste jeg lurer på nå, er faktisk hvor bra disse låter når de ikke får signalene fra elektronikk og forsterkere for en halv million kroner, men for eksempel en Hegel H95. For med mitt eget referanseanlegg koblet til, var det til tider helt magisk.

Konklusjon

La det ikke lure av det litt kjedelige utseende, for lyden er så lite kjedelig som det er mulig å komme. De spiller helt fenomenalt på all slags musikk, og med en dynamikk som kan blåse deg i bakken. Rent formelt så må jeg likevel trekke litt for manglende dypbass og presisjon helt nederst, selv om jeg personlig lever godt med det. Resten er nemlig helt vidunderlig.

VI LIKER:

- Fantastisk dynamikk
- Kan stå tett på veggen bak seg
- Nydelig mellomtone og luftig diskant

VI LIKER IKKE:

- Ikke like spennende design som lyd
- Spiller ikke den aller dypeste bassen
- Mangler litt definisjon nederst i bassen

STEREO+ MENER: En dynamikk-mester av en høyttaler.

KARAKTERER

Brukervennlighet

Kvalitetsinntrykk/design

Ytelse/pris

8,7

Stereo+

★★★★★

IMPONERENDE

DALI OPTICON 6 MK2

DALI OPTICON 6 MK2

PRIS: Kr. 24.996,-

IMPORTØR: Hifiklubben

LINK: www.hifiklubben.no